

V/HTA

Tarkastuslautakunnan
arviointikertomuksen 2025 vastineet

Talouden arviointia

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Tilikausi oli ylijäämäinen kuudetta vuotta peräkkäin. Vuosi 2025 toteutui kokonaisuutena kuitenkin muutettua talousarviota heikompana
- Kunnan väkimäärä on kehittynyt lievästi suotuisasti, ja verotulot lievässä nousussa, mutta jäivät alle muutetun talousarvion
- Vihdin työttömyysaste 10.1 % on korkea ja trendi oli nouseva vuoden lopulle ollen kuitenkin valtakunnan (13 %) ja Uudenmaan (12.8 %) keskiarvoa alhaisempi
- Toimintakulujen kasvu vuodesta 2024 oli 5.11 % ja se oli korkeaa tasoa (inflaatio v. 2025 0.3 %). Selitykseksi on todettu henkilöstökulujen nousu mm. Palkan korotukset ja kuntien tehtävien laajennukset eli TE-palvelu-uudistus ja työttömyysturvan laajentuminen kuntien maksuosuudessa. Kulut jäivät kuitenkin alle muutetun talousarvion

VASTINE

- Kunta toteutti vuonna 2025 kuudennen peräkkäisen ylijäämäisen tilikauden. Tilikauden ylijäämä oli 2,4 milj. euroa. Vaikka tulos jäi muutettua talousarviota heikommaksi, säilyi kunnan taloudellinen asema edelleen hyvänä ja taseen kertynyt ylijäämä vahvistui.
- Väestökehitys oli positiivinen ja asukasluku kasvoi vuoden aikana 57 asukkaalla. Kasvu jäi kuitenkin strategisista tavoitteista, mikä osoittaa tarpeen jatkaa kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistavia toimenpiteitä.
- Työttömyysaste nousi vuoden aikana 10,1 prosenttiin ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi. Vihdin työttömyysaste oli kuitenkin edelleen valtakunnan keskiarvoa alempi. Työllisyystilanteen heikkeneminen näkyi myös verotulojen kasvun vaimeutena ja kasvavina työmarkkinatuen kuntaosuuksina.
- Toimintakulut kasvoivat 5,1 prosenttia, mikä oli lähellä Manner-Suomen kuntien keskimääräistä tasoa. Merkittävimmät kasvutekijät olivat palkkaratkaisut, TE-uudistus sekä työllisyyspalveluiden ja työmarkkinatuen kustannusten kasvu.

Veroprosentin kehitys

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Vihdin kunnallisveroprosentti on keskimääräistä korkeampi, vaikka kunta pystyi vuonna 2023 laskemaan veroprosenttitasoa
- Verotulot vuonna 2025 olivat lähellä tavoitetasoa, ja taso oli lievästi nouseva vs. 2024

VASTINE

- Manner-Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti oli vuonna 2025 yhteensä 8,77 %. Asukasmäärällä painotettua keskiarvoa (7,53%) alentavat Suomen suurimmat kunnat, joissa veroprosentti on Vihtiä alhaisempi. Suomen kuudesta suuremmista kunnista ainoastaan Oulussa veroprosentti on Vihtiä korkeampi.
- Verotulot kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna noin 0,8 milj. euroa eli 1,17 prosenttia. Kasvu jäi ennakoitua maltillisemmaksi heikon talouskehityksen ja työllisyystilanteen vuoksi, mutta verotulot toteutuivat silti lähellä muutettua talousarviossa asetettua tasoa.

Vihdin vesihuoltolaitos

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Vesihuoltolaitoksella ja samalla Vihdin kunnalla on edessä merkittäviä investointeja ja päätöksiä lähivuosina. Tilanne on avoin liittyen luvan käsittelyviiveisiin LVV:ssä ja hallinto-oikeudessa
- Etelä Nummelan puhdistamon lupa on hallinto-oikeuden käsittelyssä. Jos lupaa ei saada ei ole kuin yksi vaihtoehto
- Tulos on parantunut edellisestä vuodesta, toiminnalliset tavoitteet osittain toteutuneet, taloudelliset tavoitteet toteutuneet

VASTINE

- Vesihuoltolaitoksen investoinnit ovat merkittäviä, vaihtoehtoina on uusi jätevedenpuhdistamo tai siirtolinja HSY:n puhdistamolle. Molemmat ratkaisut vaativat merkittäviä investointeja vuosina 2029-2033.
- Vihdin Vesi päivittää säännöllisesti taloussuunnitelman 10 vuodeksi, suunnitelma on laadittu vesihuoltolaitoksille tarkoitettua taloudenmallinnusohjelmaa hyödyntäen.
 - Taloussuunnitelmassa on arvioitu tulevien vuosien kaikki investoinnit ja käyttömenot sekä niiden vaikutus maksujen korotustarpeisiin ja lainan ottoon.
 - Suunnitelman mukaan vesimaksuja tulee korottaa vuosittain, jotta maksukorotukset pysyvät maltillisina ja vältetään suurilta kertakorotuksilta investointien toteutushetkellä.
 - Taloussuunnitelmaa päivitetään vuosittain. Viimeisin päivitys on juuri työn alla ja valmistuu elokuussa 2026.

Kunnan konserni ja tytäryhteisöt

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Nummelan Aluelämpö Oy:n ja Advenin välinen yhteistyö on saatu toimimaan vuoden 2025 aikana
- Kaarikeskussäätiön hoivakoti on valmistunut Vihdin kirkonkylään.
- Rosk`n Roll keskitetty jätehuolto ja lokakeräys aiheuttaa ajoittain keskustelua palvelun toimimattomuudesta
- **Nummelan teollisuustalo oy:n fuusioitumista Vihdin kuntaan ei saatu toteutettua aikataulussa vaan toteutui vasta vuodenvaihteen –25-26 aikana.** Siirrolla on useita vaikutuksia konsernin talouden rakenteeseen. Kunnan taseesta poistuu merkittävä määrä suurten palvelukiinteistöjen ylläpitoon ja peruskorjauksiin liittyvää korjausvelkaa sekä tulevia investointitarpeita. Samalla poistuvat näihin kiinteistöihin liittyvät ylläpitokustannukset ja muut operatiiviset menot kun nan käyttötaloudesta. Toisaalta kunnan omat kiinteistötuotot vähenevät, sillä siirrettyjen kiinteistöjen vuokratuotot kirjautuvat jatkossa Vihdin Toimitilat Oy:n liiketoimintaan konsernin sisällä

VASTINE

- Kunnan konserniyhtiöiden toiminta kehittyi pääosin suunnitellusti vuoden 2025 aikana. Nummelan Aluelämpö Oy:n toiminta jatkui vakaana ja yhteistyö Advenin kanssa mahdollisti toiminnan järjestämisen.
- Kaarikeskuksen hoivakodin valmistuminen vahvisti kunnan palveluverkkoa ja tukee ikääntyvän väestön palvelutarpeisiin vastaamista. Huomioitava on, että Kaarikeskus on säätiö ja itsenäinen toimija. Se ei kuulu Vihdin kuntakonserniin.
- Nummelan Teollisuustalo Oy:n sulautuminen Vihdin Toimitilat Oy:hyn siirtyi aikataulullisista syistä vuodenvaihteeseen 2025-2026. Järjestelyn tavoitteena on konsernirakenteen selkeyttäminen, lain muutokseen vastaaminen. Sekä kiinteistöomaisuuden hallinnan tehostaminen.
- Rosk`n Rollin palveluihin liittyvät palautteet on tunnistettu, mutta ne eivät ole aiheuttaneet kunnalle merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Palvelujen kehittämistä seurataan omistajaohjauksen keinoin.

Investoinnit

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Merkittävä riski on, että investoinnit eivät tuota odotettua tulonmuodostusta tai väestönkasvua, joka nostaa kunnan taloudellista painetta
- **Investoinnit toteutuivat jokseenkin suunnitellun suuruisina (n. 95 % nettona katsottuna muutettuun TA verrattuna)**
- Investoinnit tulevat jatkumaan merkittävinä tulevina vuosina, koostuen mm. Nummelan vedenpuhdistusratkaisun uusimisesta, Länsiradasta ja sen ympärille rakennettavan infrastruktuurista ja suunnitelmalistalla on useita muitakin hankkeita – onkin ilmeistä, että investoinneissa joudutaan tekemään valintoja ja aikatauluttamaan niitä

VASTINE

- Investointien priorisointi sekä kustannustehokkuus on keskiössä koko taloussuunnittelukauden. Yhdessä poliittisen investointiryhmän ja viranhaltijoiden kanssa on koko kevään ajan etsitty säästöjä ja tehty priorisointeja, jotta tulevien vuosien investointitaso saadaan kestäväälle tasolle.
- Rakennettu ympäristö edellyttää kuitenkin jatkuvia korjauksia, jotta korjausvelka saadaan pidettyä hallinnassa ja ehkäistään kiinteistöjen ja teknisen infrastruktuurin rappeutumisen aiheuttamat ongelmat jatkossa (kuten sisäilmaongelmat ja ajoneuvovauriot).

Havaintoja taloushallinnon prosesseista

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Vihdin kunnassa on v. 2025 ollut taloushallinnon uudistus taloushallinnon omaksi toiminnaksi siirto Sarastialta. Tämä on ollut onnistunut muutos
- Vihdin kunnanvaltuusto 17.3.2025 § 11 on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Konsernitasolla sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ohjataan myös Vihdin kunnan konserniohjeella, jonka valtuusto on hyväksynyt 18.3.2024 § 17. Tämän lisäksi hallitus on ohjeistanut sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ja määrännyt tekemään vuosittaisen riskikartoituksen, joka valmistui vuoden 2025 lopulla
- **Kunnan riskikartoituksessa on noussut sisäisen riskinä talouden johtamisen ja seurannan prosessit. Tämä kuvastaa huolta talouden seurannan, ohjauksen ja ennakkoinnin riittäväyydestä tilanteessa, jossa kunnan menot kasvavat nopeammin kuin tulot. Verotulojen kehitys ja työllisyyden kehitys nousivat vuoden 2025 arvioinnissa merkittäviksi taloudellisiksi riskeiksi**

VASTINE

- Taloushallinnon kotiuttaminen omaksi toiminnaksi eteni suunnitelmien mukaisesti vuoden 2025 aikana. Käyttöönoton valmistelu, rekrytoinnit ja järjestelmähankinnat toteutettiin siten, että uusi toimintamalli voitiin käynnistää vuoden 2026 alussa.
- Kunnanhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet vuonna 2025, minkä lisäksi riskikartoituksia ja niiden hyödyntämistä johtamisessa kehitettiin edelleen.
- Riskikartoituksessa tunnistetut talouden johtamiseen ja seurantaan liittyvät riskit ovat tiedossa ja ne on huomioitu talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Tulevien vuosien merkittäviä kehittämiskohteita tulee olemaan esihenkilöiden talousosaamisen vahvistaminen sekä Kuntamaisema-työkalun laajempi käyttöönotto.

Vastuullinen taloudenpito

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Tilikauden tulos ylitti alkuperäisen talousarvion, mutta jäi muutetusta talousarviosta. Tulevat vuodet tulevat kuitenkin olemaan haastavia ja ennuste on, että kunnan tulos kääntyy alijäämäiseksi mahdollisesti jo v. 2027. Vihdin tuleva kehitys edellyttää talouden pitkäjänteistä tasapainottamista, investointien hallittua jaksottamista ja väestörakenteen muutoksiin reagoivaa palvelusuunnittelua ja tarkkaa ennakkoarviointia mm. Investointien suhteen. Länsiradan edistäminen ja jätevesipuhdistamon toteuttaminen muodostavat kunnan pitkän aikavälin strategisia kulmakiviä, mutta niiden lisäämä taloudellinen paine on otettava huomioon tulevaisuuden päätöksenteossa
- Talousraportoinnissa ja -ohjauksessa on edelleen kehitettävää
 - Mittareiden asettaminen ja toiminnan suunnittelu ja seuranta sekä parhaaseen tietoon perustuvien ennakkoarviointien tekeminen mm. investointien osalta
 - Talousjohdon on tuettava vahvemmin valmistelua ja päätöksentekoa, ja operatiivisen johdon tulisi jatkossa entistä paremmin varmistaa talousjohdon valmiutta palvella myös tarkastustointia arvioinnin ja tilintarkastuksen loppuvaiheessa

VASTINE

- Tilikauden tulos ylitti alkuperäisen talousarvion ja tilikauden ylijäämä oli 2,4 milj. euroa. Taseessa oli vuoden lopussa kertynyttä ylijäämää noin 39,2 milj. euroa, mikä antaa kunnalle edelleen puskuria tuleviin vuosiin.
- Taloussuunnittelukauden näkymät ovat kuitenkin haastavat. Toimintamenojen kasvu, työllisyyden hoidon kustannukset sekä investointipaineet edellyttävät talouden jatkuvaa tasapainottamista ja investointien huolellista priorisointia.
- Kunta tunnistaa talouden raportoinnin, ennakkoinnin ja ohjauksen jatkuvan kehittämisen tarpeet. Talouden johtaminen ei ole koskaan valmis kokonaisuus, vaan toimintaympäristön muutokset, lainsäädäntöuudistukset sekä organisaation omat kehittämistarpeet edellyttävät toimintatapojen jatkuvaa arviointia ja kehittämistä
- Taloushallinnon kotiuttamisen valmistelu ja toteutus vuoden 2025 aikana mahdollistavat jatkossa aiempaa ajantasaisemman, tarkemman ja läpinäkyvämmän taloustiedon hyödyntämisen päätöksenteossa. Samalla talousprosessien hallinta vahvistuu ja tiedon laatuun liittyvien virheiden määrä vähenee
- Talousarviomuutosten tekeminen ei ole merkki puutteellisesta talouden seurannasta, vaan päinvastoin osoitus siitä, että toimintaympäristön muutoksiin ja poikkeamiin reagoidaan aktiivisesti sekä päätöksenteolle annetaan ajantasainen kuva talouden kehityksestä. Kunnanhallitus ja valtuusto ovat siten voineet tehdä päätöksiä käytettävissä olevan parhaan tiedon perusteella

Asukasluvun kehitys

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Asukasluvun väheneminen on pysähtynyt, mikä on positiivinen merkki verrattuna kolmeen edelliseen vuoteen

VASTINE

- Kunnan väestönkehitys on kääntynyt positiiviseksi ja käänne vaikuttaa jo trendinomaiselta
- Asukasluvun kasvu on keskeinen tavoite 2024 hyväksytyssä Kasvuohjelmassa joka päivitetään 2026

Helsingin seudun kasvukunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Asukasluvun muutos ja nettomuutto olivat positiiviset v. 2025, mikä on kuitenkin parannus aikaisempiin vuosiin
- Tulevaisuuden strategia nojaa vahvasti Länsiradan merkityksen varaan asukasluvun kasvutavoitteen osalta
- Myös muita toimia on ehdottomasti tehtävä: mm. asuntorakentaminen, yritykset ja työpaikkaomavaraisuus

VASTINE

- Kunnan muuttovoitto muista kunnista on kääntynyt positiiviseksi
- Viimeisen 12 kuukauden aikana Vihdin nettomuutto oli Suomen kunnista 18. Suurin
- Kasvuohjelman toimenpiteissä korostuvat uusien yritysten houkuttelu, yritys- ja asuinalueiden kehittäminen, asuinrakentamisen aktivointi koko kunnan alueella, Länsirata ja kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen, Vihdin houkuttelevuuden lisääminen asuinpaikkana, työllisyys, koulutus- ja yrityspalvelut.

Hyvinvoivat vihtiläiset

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Mittareiden valossa merkittävää kehitystä vihtiläisten hyvinvoinnissa ei ole tapahtunut strategiakauden aikana ja tavoitteisiin ei ole päästy lukuun ottamatta lapsiystävällinen kunta statusta
- Mittareita tarkemmin tarkasteltaessa kuntalaisten hyvinvoinnin eteen tehtävä johtamistyö ja huomioiminen päätöksenteossa vaatii kehittämistä ja samoin sitouttaminen siihen
- Kuntalaisten osallisuuden kehittämistä pitää myös erityisesti edelleen tehdä

VASTINE

- Viranhaltijat pitävät tarkastuslautakunnan havaintoja perusteltuina. Vaikka strategiakaudella saavutettiin yksittäisiä merkittäviä onnistumisia, kuten Lapsiystävällinen kunta -tunnustus, eivät hyvinvointia kuvaavat mittarit kehittyneet kaikilta osin tavoitellusti. Uudella strategiakaudella painopisteenä ovat hyvinvoinnin johtamisen vahvistaminen, vaikuttavuuden nykyistä parempi seuranta, poikkihallinnollinen vastuunjako sekä kuntalaisten osallisuuden määrätietoinen kehittäminen.

Henkilöstö

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Kunnan henkilöstöjohtaja vaihtui v. 2025. Muutosprosessi aiheutti jonkin verran katveja toiminnassa.
- **Työhyvinvoinnin mittareissa ei ole saavutettu tavoiteltua tasoa.** Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat olleet laskussa. Tulokset on esiteltävä avoimesti ja huomioitava kehitystyössä edelleen. On hyvä, että yksiköissä on tehty kehittämissuunnitelmat tilanteen kääntämiseksi ja niiden tuloksia on seurattava jatkossa. Henkilöstön hyvinvoinnin eteen tehtävä työ on jatkuvaa kehittämistä. On tärkeää varmistaa organisaation toiminnan hyvät edellytykset ja tiedonkulku. Yhteistyö työyksiköiden välillä on saatava vieläkin paremmaksi. Henkilöstön tasapuolinen/yhdenvertainen kohtelu on keskeistä
- Edelleen on tärkeää kehittää esihenkilötyön osaamista. Selvät tavoitteet, seuranta ja palautteet lisäävät työn merkityksellisyyttä ja työtyytyväisyyttä
- Sairauspoissaolojen määrä kääntyi kokonaisuudessaan hiukan kasvuun (huomioiden ilman todistusta pidetyt poissaolot) verrattuna vuoteen 2024 ja oli hieman kuntien keskiarvotason yläpuolella. Pidempien sairaslomien (yli 30 päivää) oli kuntien tavanomaista tasoa alhaisempi 8.9 %, mikä on luonnollisesti hyvä asia
- **Lähtövaihtuvuus on saatu kokonaisuudessaan tavoitteeseen**, mutta vakinaisen henkilökunnan osalta lähtövaihtuvuus on korkeampaa
- **Psyykkisistä syistä johtuvien sairaslomien määrä** on 19.4 % kaikista poissaoloista ja määrä on ollut kasvussa vuodesta 2023. Tässä **ei ole päästy tavoitteeseen**, vaikka esihenkilötyöhön tämän suhteen onkin panostettu. Tätä pitää edelleen jatkaa

VASTINE

- Työhyvinvointia kehitetään jatkuvasti. Tulevalla strategiakaudella panostetaan erityisesti esihenkilötyöhön ja työkykyjohtamiseen.
- Syksyn 2026 työhyvinvointikyselystä nousevat kehityskohteet viedään yksiköiden kehittämissuunnitelmiin. Suunnitelmien toteutumisen seurannan tärkeyttä korostetaan entisestään.
- Sairauspoissaolojen vähentämiseksi jatkamme tavoitteellista työtä.
- Psyykkisistä syistä johtuvia sairauspoissaoloja pyrimme vähentämään muun muassa kuntoutuksen ja Mielen hyvinvointi -mallin avulla.

Koti yrityselämälle

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Yrittäjien tyytyväisyydessä on tapahtunut parannusta 2022 vs. 2024, tuoreita lukuja ei ole. Jäädään kauas tavoitetasosta
- Työpaikkojen määrä ei ole tavoitetasossa
- Tilanteen parantaminen vaatii aktiivista monikanavaista toimintaa ja vahvaa markkinointia ja lobbausta. Yritysten tulo kunnan alueelle on tehtävä mahdollisimman helpoksi ja houkuttelevaksi
- v. 2025 Microsoftin hankkeen kautta tulevat työpaikat toteutuvat osittain viiveellä. Rakennushankkeen aikaiset työpaikat vuoden 2025 lopussa olivat n. 1000 kpl
- Toinen maininnan arvoinen yritys, joka aloitti Vihdissä 2025, oli McDonalds Nummelassa

VASTINE

- Yrittäjätyytyväisyys jatkoi kasvuaan Suomen yrittäjien 2026 julkaistussa kuntabarometrissa. Vihti on yrittäjätyytyväisyydessä mitattuna Länsi-Uudenmaan paras kunta ja yli 10 000 asukkaan kunnista Uudenmaan 3. paras.
- Uusimmassa yrittäjien tyytyväisyyskyselyssä (5/2026) Vihdin tulokset nousivat kaikkien aikojen ennätystasolle, ja tuloksemme oli ensi kertaa myös Länsi-Uudenmaan kaikista kunnista paras.
- Uusin työpaikkamäärätieto on rohkaiseva, vuonna 2024 työpaikkamäärä nousi selvästi 7998 työpaikkaan, joka on kuitenkin vielä merkittävästi alle tavoitteen
- Yrityshoukuttelua on merkittävästi kehitetty, ja neuvotteluja uusien yritysten sijoittumisesta on meneillään enemmän kuin aikaisemmin.
- Työpaikkamäärän kasvua heikentävät poistuvat työpaikat, monien yritysten jouduttua lopettamaan toimintansa mm. rakentamisen matalasuhdanteen takia

Digitalisaatio

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Tyytyväisyys sähköisiin palveluihin ja verkkoyhteyksiin strategian mittareissa ei ole ollut tavoitteessa, mutta verkkorakentaminen on edennyt v. 2025 aikana

VASTINE

- Vuonna 2025 saatiin päätökseen Vihdin ja Traficomin tukema valokuituhanke, jonka myötä nopeita verkkoyhteyksiä rakennettiin erityisesti Haimoon, Siippoon, Selkin, Olkkalan sekä Grönkullan alueille. Hanke paransi haja-asutusalueiden digitaalista saavutettavuutta ja tukee kuntastrategian tavoitetta tietoliikenneyhteyksien kehittämisestä koko kunnan alueella. Mahdollisesta verkon lisärakentamisesta käynnistettiin selvitys.

Liikkuminen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Strategiakauden 2022–2025 kevyen liikenteen verkostolle asetettu tavoite oli 20 000 metriä uusia väyliä. Toteutuma jäi selvästi alle tavoitteesta. V. 2025 aikana kevyenliikenteen väylää tehtiin kuitenkin eniten koko strategiakautena. Kuntalaisten tyytyväisyys sekä kevyenliikenteen, että julkisen liikenteen osalta ei ole tavoitteessa
- Myönteiset edistysaskeleet: mt110:n kevyen liikenteen väylän rahoituksen neuvottelu valtion tieverkolla sekä Kirkkonummen ja valtion kanssa yhteisesti suunniteltu kevyen liikenteen väylä Rostista Veikkolaan. Yhteishankkeet ovat tarkoituksenmukainen tapa toteuttaa väyliä, joita Vihti ei yksin pystyisi rahoittamaan
- ELY-vetoinen joukkoliikenne toteutui ensimmäisen täyden kalenterivuoden ajan nettokustannuksella noin 1,7 M€. Lipputulot ylittivät odotukset noin 500 000 eurolla, mikä on taloudellisesti myönteinen tulos
- Tarkastuslautakunta toteaa, että **liikkumisen strategiset tavoitteet jäivät kokonaisuudessaan toteutumatta**. Tulevalla strategiakaudella tavoitteen aseteluun, resurssointiin ja seurantaan on syytä kiinnittää enemmän huomiota
- Lentokenttä: Konkreettiset toimenpiteet sähköisen ja miehittämättömän ilmaliikenteen kehittämiseksi puuttuvat (raportoinnista kokonaan)/ eivät toteutuneet strategiakautena

VASTINE

- Joukkoliikenteen lipputulojen kehitys on jatkunut hyvällä tasolla
- Joukkoliikenteen kehittämistä helpottaa, että käyttöön saadaan 2024 aloitetulla uudella toimintamallilla enemmän dataa käyttäjämääristä
- Lentokentän kehittämistä on jarruttanut se että uusi ympäristölupa ei ole tullut lainvoimaiseksi. Lentokentän kaava sen sijaan saatiin alkuvuonna 2026 lainvoimaiseksi. Konkreettisia toimenpiteitä on tarkoitus lisätä kun ympäristölupa saadaan lainvoimaiseksi, ja kehittämistä on suunniteltu yhdessä Nummelan lentokenttäyhdistyksen kanssa
- Uutta kevyenliikenteenväylää rakennettiin 5,475km vuonna 2025.
- Valtion kanssa toteutettavissa hankkeissa noudatetaan tiehankkeen menettelyjä, joissa on enemmän työvaiheita ja osapuolia ja ne ovat siten hitaampia.

Vihdin kuntastrategian 2022-2025 loppuarviointi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Toiminnalliset tavoitteet näyttävät toteutuneen hyvin, mutta isossa kuvassa edistyminen vaikuttaa hitaalta ja strategiset mittarit ovat osittain epärealistisia, joten tavoitteet eivät ole kovin hyvin kytköksissä strategian toteutumismahdollisuuksiin
- Strategiset tavoitteet täyttyivät strategiakaudella vain osittain ja tämän voi tarkastuslautakunta strategiakauden viimeisessä tarkastuskertomuksessaan todeta. Strategian luonti on vaativa tehtävä, jossa on mietittävä tavoitteiden toteutettavuutta, realistisuutta ja uskottavuutta. Strategian tulee olla myös keskeisesti tarkasti mietitty joukko keinoja, joilla tavoitteeseen päästään

VASTINE

- Strategiakaudella rakennettiin vahva taloudellinen ja investointeihin perustuva pohja Vihdin tulevalle kasvulle. Kauden määrälliset kasvu-, hyvinvointi-, digitalisaatio- ja liikkumistavoitteet toteutuivat kuitenkin vain osittain, ja niiden edistäminen jatkuu seuraavalla strategiakaudella.

Kunnanhallitus

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Johtavien viranhaltijoiden ja johtavien luottamushenkilöiden väliset jännitteet häiritsevät edelleen luottamusta
- Poliittisten päätösten ennakkoarviointeja tulee kehittää monipuolisesti ja toteuttaa tarkoituksenmukaisesti sekä huolellisesti
- Uuden kuntastrategian luominen ei toteutunut suunnitellusti ja ajallaan. Poliittisessa valmistelussa on vielä kehitettävää, jotta päätökset saadaan tehtyä suoraviivaisemmin
- Lentokentän asemakaavaa N199 on viety suunnitelmallisesti eteenpäin. Hanko-Hyvinkään rata on saatu sähköistettyä, mutta henkilöliikenteen kehittäminen Vihdin osalta on pahasti kesken
- Nuuksion pohjoista porttia on pyritty kehittämään suunnitelmien mukaisesti, mutta loppuun saakka toteutusta ei ole saanut vietyä
- Palojärven yritysalueen N201a kaavaa on edistetty lähes suunnitelmien mukaisesti
- TE-toiminta siirtyi vuoden 2025 alussa kuntien hoidettavaksi. Resurssit eivät ole olleet oikein mitoitettuja, joka on heikentänyt palvelun tasoa

VASTINE

- Johtavien viranhaltijoiden ja johtavien luottamushenkilöiden välinen sujuva yhteistyö nähdään tärkeänä elementtinä onnistuneen kauden varmistamiseksi. Kaikki mahdolliset kiistat on käsitelty Vihdin kunnan sisäisen protokollan mukaisesti.
- Päätöksenteon ennakkoarviointi-prosesseja kehitetään suhteessa uuteen strategiaan ja samassa yhteydessä tullaan panostamaan siihen, että prosessi on jatkossa päätöksenteon läpileikkaava.
- Strategian valmistelua on käyty läpi viranhaltijakunnan ja luottamushenkilöiden kesken. Kehittämiskohteet huomioidaan jatkossa vastaavissa prosesseissa.
- Valtio teki TE-toimintaan siirtyvään rahoitukseen vuonna 2024 n.20% leikkauksen, joka väistämättä näkyy myös palvelutasossa, esimerkiksi tarjottavien koulutusten, valmennusten ja palkkatukipaikkojen määrässä. Oma vaikutuksensa on 2024 ja 2025 kohonneella asiakasmäärällä. Suurin osa palveluista toteutetaan niukemmilla resursseilla kuin 2024, mikä näkyy erityisesti palveluvalikoiman laajuuden supistumisessa.
- Vertailussa muihin kuntiin Vihdin tilanne ei ole kuitenkaan erityisen heikko, vaan se sijoittuu keskiarvon paremmalle puolelle, ja alkuvuoden 2026 aikana työttömyyden kehitystä on onnistuttu hillitsemään jopa hieman lähikuntia tehokkaammin.
- Työttömyysaste kesäkuu 2026

VIHTI	9,9
KUUMA-KUNNAT	10,8
KOKO UUSIMAA	13,1
KOKO MAA	12,8

Kunnanhallitus

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Väestökehitys ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti tehdyistä toimenpiteistä huolimatta
- Microsoftin työmaa on edennyt suunnitellusti, mikä on aiheuttanut Vihdissä maa-ainesten käsittelyjen ongelmia esimerkiksi niiden vastaanottojen osalta
- Nummelan alueella pienet tontit ovat menneet kaupaksi kohtuullisen hyvin, mutta muun kunnan alueella tonttimyynti on ollut erittäin heikkoa
- Länsirata-hankkeen osakasneuvottelut saatiin päätökseen ja ratasuunnitelma hyväksyttiin. Osakassopimuksien käsittelyssä asia ei edennyt täysin suunnitelmien mukaan
- Vihti sai yhtiötettyä sote- ja pela-kiinteistöt lain edellyttämällä aikataululla
- Nummelan Aluelämmön ja Adven Oy:n väliset neuvottelut uudesta lämmöntoimitussopimuksesta eivät olleet yksioikoisia, mutta päättyivät kuitenkin lopulta yhteisymmärrykseen

VASTINE

- Väestökehitys on vuoden 2025 aikana kääntynyt kevyeen nousuun. Jatkossa kunnan on järkevää panostaa kasvuohjelman mukaisesti lapsiperheisiin, sillä kunnan ikärakenne kehittyy lähivuosina haasteelliseen suuntaan.
- Microsoftin datakeskusinvestoinnin eteneminen suunnitellusti on ollut Vihdille merkittävä elinvoimahanke, mutta samalla hankkeen laajuus on aiheuttanut poikkeuksellisen suurta maa-ainesten käsittely- ja logistiikkatarvetta.
- Tonttimyyntiin osalta haasteellinen markkinatilanne on näkynyt koko maassa, mutta kunta jatkaa aktiivisia toimia asuntotuotannon ja kasvun edellytysten vahvistamiseksi.
- Länsirata-hankkeen valmistelu on laaja ja kunnan tulevaisuuden kannalta merkittäviä kokonaisuus. Vihdin kunta on osallistunut hankkeen valmisteluun aktiivisesti kunnan määrittämien tavoitteiden mukaisesti.
- Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöjen yhtiöittäminen toteutettiin valtakunnallisen lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa.
- Lämmöntoimitussopimusratkaisun voidaan arvioida luoneen vakaamman perustan toiminnan jatkuvuudelle tulevina vuosina.

Sivistyslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Lasten ja nuorten kasvavaan mielenterveysongelmien kokonaisuuteen on syytä huomattavasti vahvemmin huomiota ja suunnitella toimivia ratkaisuja ongelman vähentämiseksi
 - On tärkeää huolehtia siitä, että kouluikäisten sekä toisen asteen opiskelijoiden kohdalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä tuetaan nuorten kokonaishyvinvointia
 - Yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa tulee edelleen panostaa ja kehittää sitä
 - Talousarviossa ei ole selkeästi huomioitu kaikkia palveluntuoton tarpeita kuten henkilöstöresursseja
 - Lautakunta poikkeaa yleisistä linjauksista varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen suositelluista kansallisista ryhmäkoista. Ryhmäkoot ovat tähän nähden pienemmät
 - Lasten ja nuorten kulttuuritarjontaan tulisi panostaa entistä enemmän henkisen hyvinvoinnin kasvattamiseksi
- Lasten ja nuorten kulttuuritarjontaan tulisi panostaa entistä enemmän henkisen hyvinvoinnin kasvattamiseksi

VASTINE

- Opetuspalveluiden henkilöstölle tarjotaan syksyllä 2026 FRIENDS-koulutusta. FRIENDS on tutkitusti vaikuttava menetelmä lasten ja nuorten tunne-, vuorovaikutus- ja mielenterveystaitojen vahvistamiseen sekä ahdistuksen ennaltaehkäisyyn
- Perusopetuksen ryhmäkokoihin on 1.8.2025 alkaen vaikuttanut tuen uudistus. Vihdissä ryhmäkokoihin vaikuttaa myös oppilaaksiottoalueet ja lähikouluperiaatteet. Näitä tarkastellaan palveluverkkotyön yhteydessä.
- Lapsen mieli –koulutus suunniteltu varhaiskasvatuksen henkilöstölle tammi-kuulle 2027. <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/koulutukset/neuvola-ja-varhaiskasvatus/lapsen-mieli-koulutus-varhaiskasvatuksen-henkilostolle/>
- Vahvistetaan verkostomaista työtettä ja vahvistetaan yhteistyötä lastenneuvolan kanssa alle 3 –vuotiaiden lasten osalta esim. terveydenhoitajat mukaan huoltajailtoihin
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa noudatetaan varhaiskasvatuslain 35 § päiväkodin henkilöstön mitoituksista ja ryhmät muodostetaan tämän mukaisesti. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa 1 momentissa tarkoitettua henkilöä vastaava määrä lapsia.
- Varhaiskasvatuksessa tehdään Vihdin kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyötä kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti. Esioppilaille on kahden vuoden ajan suunniteltu yhdessä kulttuuripalvelujen kanssa retkipäivä, joka on osa kulttuurikasvatussuunnitelmaa.
- Opetuksen uusi kulttuurikasvatussuunnitelma on valmistunut keväällä 2026 ja sitä noudatetaan vuosiluokilla 1.-9. lukuvuonna 2026-2027.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Lasten ja nuorten liikunnallisten elämäntapojen edistämistä ja lisäämistä tulee jatkaa

VASTINE

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen ei ole erillinen tehtävä vaan se sisältyy kaikkeen koululla tapahtuvaan toimintaan ja on osa koulun toimintakulttuuria. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen tuli perusopetuslain muutoksen myötä velvoittavaksi elokuusta 2026 alkaen.
- Vihdin kunnan laajassa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026-2030 on esitetty tavoitteita kouluille liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.
- Kaikki Vihdin peruskoulut ovat rekisteröityneet mukaan valtakunnalliseen Liikkuva koulu - ohjelmaan, joka osaltaan tukee liikunnallisen elämäntavan edistämistä.
- Jokaisella koululla on nimetty opettaja/opettajat, jotka vastaavat Liikkuva koulu- toiminnan kehittämisestä omalla koulullaan.
- Toimintaa arvioidaan lukuvuosittain hyödyntäen Liikkuva-koulu ohjelman nykytilan arviotyökalua.
- Liikunnallista elämäntapaa edistetään lisäämällä lasten ja nuorten liikkumista, tukemalla ja parantamalla lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vahvistamalla liikunnan merkitystä koulun toimintakulttuurissa.
- Koulut kirjaavat koulukohtaiset toimenpiteet liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi lukuvuosisuunnitelmaan. Toimenpiteet voivat kohdistua mm. siirtymiin, opetustilanteisiin, tapahtumiin, istumisjaksojen katkaisemiseen, koulumatkojen liikkumiseen lihasvoimin, välituntitoimintaan
- Varhaiskasvatuksen pedagogisena painopisteenä on edelleen toimintakaudelle 2026-2027 Leikin ja liikkumisen pedagoginen merkitys
 - lapsen kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle
 - henkilöstön toiminnalle
 - toimintakulttuurin muutokselle
 - tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymiselle
 - oppimisympäristöjen rakentamiselle

Sivistyslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Henkilökunnan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen on edelleen syytä kiinnittää huomiota
 - Psykkisistä syistä johtuvat työntekijöiden poissaolot olivat hieman lisääntyneet vuodesta –24. Myös palvelukeskuksittain jaossa sivistyspalvelujen sairaspöissaolot olivat kasvaneet 14,3 --> 16,9 poissaolopäivään/henkilötyövuosi
 - Koulutusta ja etenkin esihenkilöiden johtamistaitojen koulutuksia on vieläkin syytä jatkaa
 - Työturvallisuusilmoitukset ovat edelleen merkittävän suuressa osassa sivistyspalveluissa. Toimenpiteitä niiden taustojen selvittämiseksi on toteutettu, mutta ei vielä riittävässä määrin

VASTINE

- Henkilöstön työhyvinvointia seurataan siihen suunnatun kyselyn avulla sekä esihenkilöiden toimesta arjessa päivittäin
 - Varhaiskasvatuksen esihenkilöillä on aktiivisesti käytössä Vihdin kunnan varhaisen tuen malli, jonka avulla pyritään tukemaan henkilöstöä myös psyykkisten syiden osalta
 - Varhaiskasvatuksen esihenkilöt suorittivat lähiesihenkilötutkimnon 2025-2026
 - Varhaiskasvatuksessa jatketaan henkilöstön kouluttamista haastavien ja aggressiivisten tilanteiden ennaltaehkäisyyn ja hallintaan MAPA – koulutuksen avulla. Koulutus opettaa tunnistamaan uhkaavan käyttäytymisen kehittymisen ja eskaloitumisen eri vaiheet, vuorovaikutuskeinoja ja traumainformoitua työtettä kriisitilanteiden rauhoittamiseksi sekä fyysisen turvaamisen ja rajoittamisen menetelmiä (viimeisenä vaihtoehtona).
- Opetuspalveluiden sairauspöissaolot ovat vähentyneet vuodesta 2024 vuoteen 2025 8 %.
- Opetuspalvelut järjestää opetuksen henkilöstölle (opettajat, rehtorit, koulunkäynnin ohjaajat, kouluvalmentajat) koulukohtaiset turvallisuuskoulutukset syyslukukauden 2026 aikana.

Hyvinvointilautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Kirjastotoimen kokonaisuus saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta on arvioitava huolella muistaen sen tärkeys kuntalaisille myös tulevaisuuden investointeja ja palveluverkkoa suunniteltaessa
- Vihdin museon toiminta on tärkeää historian ja kulttuuriperimän tallentamisen suhteen ja sitä on tuettava
- Hyvinvointilautakunnan tulosalue saavutti toiminnalliset tavoitteensa lukuun ottamatta Hyvinvointialueyhteistyötä, joka toteutui 20 %. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat lähes TA/MTA mukaisesti

VASTINE

- Kirjastopalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta arvioidaan kokonaisuutena osana tulevien investointien ja palveluverkon suunnittelua. Tällä hetkellä palvelujen saatavuudesta huolehditaan kahden kirjaston henkilökunnan palvelemien aukioloaikojen lisäksi kirjastoauto- ja omatoimikirjastopalveluilla. Pääkirjaston tulevilla peruskorjauksella varmistetaan Nummelaan terveelliset, esteettömät, laadukkaat ja monikäyttöiset tilat, jotka tukevat kirjastopalvelujen kehittämistä pitkälle tulevaisuuteen.
- Vihdin museolla on keskeinen tehtävä paikallishistorian ja kulttuuriperinnön tallentamisessa, säilyttämisessä ja välittämisessä tuleville sukupolville. Museo toteuttaa tehtäväänsä vuorovaikutuksessa vihtiläisten yhteisöjen kanssa ja panostaa aktiiviseen viestintään, museopedagogiikkaan sekä suunnitelmalliseen ja ammattimaiseen kokoelmatyöhön. Museon toimintaedellytyksiä ja toiminnan jatkuvuutta turvataan kahden museoammattilaisen työpanoksella.

Tekninen lautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Merkittäviä taloutta kuormittavia investointeja valmistellaan uudisrakentamiseen, peruskorjaukseen ja kunnallistekniikkaan
- Rakennuslupa hakemusten määrä on laskenut merkittävästi
- Henkilöresursseissa vajetta, rekryroinnissa haasteita
- Hankintasopimusten ja hankintojen hallinta ja ohjaustoiminta ja kilpailutukset vaativat tarkkuutta prosessien ja käytänteiden osalta mm. Puitesopimusrajat

VASTINE

- Kunnan elinvoimaisuuden ylläpito ja kilpailukyvyn vahvistaminen edellyttää investointeja. Kunnan infran ja kiinteistökannan korjausvelan hallinta edellyttää investointeja ongelmien ehkäisemiseksi.
- Rakentamis- ja ympäristölautakunta vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta.
- Hankinnan ja sopimushallinnan ohjausta ja valvontaa on kehitetty ja tehostettu vuodesta 2023 alkaen.

Elinvoimalautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- **Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen oli vuonna 2025 osittaista. Toiminnallisissa tavoitteissa saavutettiin myönteisiä tuloksia erityisesti liikuntapalveluissa ja maankäytössä, mutta taloudellisiin tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet eivät pääosin toteutuneet suunnitellusti**
- **Talouden tasapainotustoimenpiteiden vaikutus jäi selvästi tavoiteltua heikommaksi. Kiinteistöjen myyntitulot jäivät merkittävästi alle tavoitteen** (toteuma 42 800 €, tavoite 200 000 €), kiinteistöveroselvityksen tuotto alitti tavoitetason ja hulevesimaksun laskutus siirtyi vuodelle 2026. Useiden toimenpiteiden vaikutukset ovat vasta käynnistymässä (Hulevesimaksut, tilavuokrien tarkistus, Taahanke)
- **Talousarvion tulopuoleen liittyi merkittäviä virheellisiä oletuksia:** sote-kiinteistöjen myyntituotot (5,2 M€) kirjattiin muutetussa talousarviossa elinvoimalle, vaikka ne kirjautuivat tilinpäätöksessä Tilapalveluille. **Tämä heikensi toiminnan tarkoituksenmukaisuutta taloussuunnittelun osalta**

VASTINE

- Vuonna 2025 päätettiin Niuhalan vanhan kansakoulun sekä Harjulan asuinrakennuksen myynneistä mutta niiden kaupat toteutuivat vasta vuoden 2026 puolelle. Näiden yhteiskauppahinta oli 146 333€
- Rakennettujen kohteiden myynnissä on pääsääntöisesti myyty aina myös tarvittavat maa-alueet.
- Luovutusvoittelaskelmassa, jonka maankäyttö laatii, otetaan huomioon niin maa-alueen kuin rakennusten kirjanpitoarvot ja myyntivoitto kirjataan maa-alueeseen ja sitä kautta luovutusvoitto on kirjattu maankäytölle. Tällä oletuksella tehtiin muutettu talousarvio.
- Tässä tapauksessa päädyttiin myymään vain rakennukset, kun taas maa-alueet vuokrattiin. Koska luovutuksen yhteydessä ei ollut maa-aluetta, niin luovutusvoittoa ei voitu kirjata maankäytölle. Tällaisessa tapauksessa luovutusvoitot kirjataan tilapalveluille. Tätä ei tiedetty muutettua talousarviota tehtäessä.
- Jatkossa tältä voitaisiin välttyä esim. sillä, että laaditaan talousarviomuutos vasta sen jälkeen kun tuloutus on tapahtunut ja tiedetään, minne se kirjautuu.

Elinvoimalautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- **TE-uudistus kasvatti elinvoimalautakunnan menoja merkittävästi. Sakkomaksut ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 784 000 eurolla.** TE-uudistuksen rahoitusvaje on valtakunnallinen ongelma, ja kunnallisen tilanteen seurantaan ja raportointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta voidaan tehdä tarvittavia sopeuttamistoimia ajoissa. Tilanne uhkaa strategian mukaisen vastuullisen taloudenpidon toteutumista
- **Tonttikauppa vilkastui selvästi edellisvuodesta** – asuintontteja luovutettiin 20 ja elinkeinotontteja 4, ja maanhankintaa toteutettiin ennätysmäärä 106,8 hehtaaria. Tämä osoittaa toiminnan järjestyneen tuloksellisesti tontinluovutuksen osalta. **Myyntituotot jäivät kuitenkin merkittävästi alle valtuuston asettamien tavoitteiden:** tyhjiä tilojen myyntiohjelma tuotti 42 800 euroa tavoitellun 200 000 euron sijaan, jolloin talouden tasapainotukselle asetettu myyntituottotavoite jäi olennaisesti saavuttamatta
- Elinvoimalautakunnan toimintaa ovat jälleen muokanneet mittavat organisaatiomuutokset. Keskeistä on, että viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö säilyy toimivana muutosten keskellä
- **Talouden tasapainotusta yritettiin aktiivisesti ja päätöksenteko eteni, mutta tulokset jäivät vuonna 2025 vajaiksi. Uuden VIHTA-tasapainotusohjelman valmistelu on käynnissä – sen etenemistä on seurattava aktiivisesti**

VASTINE

- Sakkomaksujen arviointia vaikeutti voimaan tullut muutos, jossa sakkomaksujen perusteet muutettiin perinpohjaisesti, ja sakkomaksuja alettiin periä kaikista yli 100 päivää työttömänä olleista. Ylitykseen vaikutti merkittävästi työllisyyden heikko kehitys. Työttömyys- ja työllisyystilanteen, sekä sakkomaksujen kehitystä seurataan kuukausittain.
- Nykyisessä tilanteessa kunnilla on hyvin vähän käytettävissä työkaluja, joilla se voisi suoraan vaikuttaa sakkomaksutason kehitykseen. Mahdollisuudet vaikuttaa sakkomaksujen määrään palkkatuella ovat olennaisesti heikentyneet, kun palkkatuella työllistäminen, samoin kuin kuntouttava työtoiminta ei enää vaikuta työssäolo-oloon, eikä sakkomaksuihin. Vuoden 2026 aikana on otettu käyttöön Vihdin oma rekrylisä, mutta sen suosio, samoin kuin valtakunnallisen nuorten työllistymisasetelin kysyntä ovat jääneet vähäisiksi.
- Kunta tuottaa vihtiläisille työttömille henkilökohtaisia valmennuspalveluja työllistymisen tueksi, sekä toimii yhtenä osatottajana alueellisessa LOKI – ryhmähankkeessa, pyrkien näilläkin toimin vaikuttamaan Vihdin työllisyystilanteeseen.
- Toisaalta TE-palveluiden siirtyminen kuntiin on merkittävästi lisännyt kuntien mahdollisuutta käyttää palveluun valtiolta ja kunnalta saatava rahoitus järkevästi, ja kehittää toimintaa entistä vaikuttavamaksi. Uudistuksen ansioista on mainittava, että työllisyys- ja TE-palveluiden fokus on nyt aidossa työllistymisessä yrityksiin ja muille toimijoille jotka kykenevät aitoon palkanmaksuun
- Sakkolistojen 2025 (ja 2026 alku) tarkistuksessa kävi ilmi, että Kela on laskuttanut perusteettomasti sakkomaksuja suoja-ajalla olevien kiintiöpakolaisten osalta. Tästä on tehty Kelalle reklamaatio, ja asia tullaan korjaamaan. Korjausliikkeen aikataulusta ei vielä ole tarkempaa tietoa. Tämä alentaa vuoden 2025 sakkomaksujen kokonaismäärää jonkin verran, ja vaikuttaa myös vuoden 2026 sakkomaksukertymään kunnan kannalta positiivisesti.
- Vihdin sakkomaksujen nousupaineisiin tullaan varautumaan TEM:n työmarkkinaennusteeseen pohjautuvien laskelmien mukaisesti vuoden 2027 budjetissa, jotta budjettilylyksiä ei tapahtuisi, tai ne olisivat maltillisia.

Rakentamis- ja ympäristölautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Ympäristölautakunta on suorittanut perustehtäviään hyvin
- Haasteena edelleen on Höytiönnummen maankaatopaikan korvaavan maankaatopaikan löytäminen. Maanajossa on taattava kuntalaisten tasapuolinen kohtelu
- Rakennuslupien käsittelyssä on viiveitä, eikä kunnan sivuilla kerrota käsittelyaikoja
- Vihdin **asuntotuotannosta vuosille 2025–2026 ei ole julkaistu kuntakohtaisia tilastoja**, eikä niitä löytynyt Tilastokeskuksen tai muiden lähteiden kautta. Otetaanko rakennusvalvonnassa huomioon kuntalaisten ja tänne muuttavien asumistoiveet?
- Rakennusvalvonnan toiminnassa on esiintynyt aiheetonta viivettä, mikä ei ole noudattanut hyvää hallintotapaa. Lautakunta päätti ettei tämä aiheuta toimenpiteitä, vaikkakin tilannetta on pahoiteltu asianosaiselle
- Budjetissa pysyminen edellytti budjetin tarkastamista ja tarkentamista alaspäin, koska lupia ei haettu budjetoitua määrää. Johtuuko osittain käsittelyaikojen viivästyksistä?

VASTINE

- Höytiönnummen maankaatopaikan laajennuksen suunnitteluun liittyvät luontoselvitykset on käynnissä. Uusien maankaatopaikkojen etsiminen on elinvoiman ja kunta ympäristöpalveluiden yhteistä kehittämistyötä, jota edistetään yhteistyössä.
- Rakennusvalvonta käsittelee ne hakemukset, jotka tulevat vireille.
- Rakennusvalvontaa velvoittaa Rakentamislaisissa asetettu käsittelyaikatakuu (3/6kk). Lupakäsittelyn tavoitteet ovat tätä selkeästi kunnianhimoisemmat. Rakennusvalvonnassa on ollut myös henkilöstövajausta, joka on aiheuttanut tilapäisiä viiveitä. Näistä on ilmoitettu kunnan internet-sivuilla. Tarkemman käsittelyaikatavoitteen ilmoittamista harkitaan. Keväällä 2026 on aloitettu kiinteistörekisteriparannushanke, jonka tarkoituksena on lisätä kiinteistöverokertymää ja sujuvoittaa jo rakennettujen kiinteistöjen luvitusta.
- Budjetin tarkastaminen johtui ison hankkeen lupahakemuksen aikataulumuutoksesta.

Rakentamis- ja ympäristölautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Kunnan kasvuohjelmassa on ylevät tavoitteet, joihin rakennus ja ympäristövalvonnankin pitää kyetä vastaamaan mm. kaavahankkeiden priorisoinnilla
- Vuoden 2025 puolella Microsoftin datakeskuksen rakennustyömaa on aiheuttanut paljon melu- ja pölyhaittoja ympäristölle ja asukkaille
 - Erityisesti maansiirtoihin liittyvät seikat ovat aiheuttaneet huolta kuntalaisissa
- Ympäristö ja ilmasto LUMO-ohjelman toteuttaminen on tärkeää päästöjen vähenemisen kannalta, SECAP-toimia on toteutettava
- SECAP-toimenpiteet etenivät Vihdissä vuonna 2025 suunnitelmallisesti, ja kunta toteutti sekä suoria että ohjaavia ilmastotoimia useilla sektoreilla. Eteneminen oli kuitenkin epätasaista: osa toimenpiteistä edistyi hyvin, kun taas osa viivästyi resurssipaineiden ja laajojen tehtäväkokonaisuuksien vuoksi. Ilmastobudjetointi vahvisti ohjelman jalkauttamista ja paransi toimenpiteiden seurantaa, mutta tavoitteiden saavuttaminen edellyttää edelleen johdonmukaista toimeenpanoa ja riittäviä resursseja

VASTINE

- Johtava rakennustarkastaja ja ympäristöpäällikkö ovat mukana kasvuohjelman laadinnassa sekä kasvuryhmän kokouksissa.
- Ympäristövalvonta on kehittynyt maiden lupa-/lausuntoprosesseja, sekä laatinut asialle omat nettisivut, jotta tiedotus kuntalaisille paranee.
 - Lisäksi eri tilaisuuksissa on asiaan liittyen oltu kertomassa prosesseista ja vastaamassa kuntalaisten kysymyksiin.
 - MS työmaalla on käyty säännöllisesti tekemässä ympäristötarkastuksia.
- Ilmasto ja LUMO työtä jatketaan edelleen poikkihallinnollisesti koko kunnan toiminnassa. LUMO-ohjelma on voimassa vuoteen 2030 ja sen etenemisestä raportoidaan vuosittain. Raportit löytyvät ympäristövalvonnan nettisivuilta.
- Energia- ja ilmastoasioiden hoitamiseen on nyt asiantuntija, joka edistää toimien etenemistä ja kehittämistä aktiivisesti kunnassa ja myös laajemmin kuntayhteistyössä. Energia- ja ilmastotyötä vahvistetaan lisäksi Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) toimeenpanolla ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman valmistelulla. JETStoimeenpano tukee SECAP-työtä erityisesti energiatehokkuuden, energiankulutuksen seurannan, kiinteistöjen energiankäytön, hankintojen ja energiansäästötoimien järjestelmällisessä edistämisessä.